SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS
PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā 2026. gada 2. novembrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Veronika Krūmiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi SIA "Gren Slokas" pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 192/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Enerģētikas likuma 49. panta 1^5 daļu un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2026. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 1/15 "Kārtība maksimālās siltumenerģijas iepirkuma cenas noteikšanai, kuru siltumapgādes sistēmas operators piemēro konkurējošajam siltumenerģijas apjomam" (turpmāk – Regulatora lēmums) 1., 2., 3. un 4. punktu (turpmāk kopā arī – apstrīdētās normas), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 105. pantam.

2. Apstrīdētā Enerģētikas likuma norma nosaka: "Ja neatkarīgais siltumenerģijas ražotājs pārdod siltumenerģiju siltumapgādes sistēmas operatoram konkurējošā siltumenerģijas apjoma ietvaros, siltumenerģijas iepirkuma cena nedrīkst pārsniegt siltumapgādes sistēmas operatora konkurējošajam apjomam regulatora noteikto maksimālo siltumenerģijas iepirkuma cenu."

Savukārt apstrīdētās Regulatora lēmuma normas noteic, kā siltumapgādes sistēmas operators, kura lietotājiem piegādātās siltumenerģijas apjoms pārsniedz

2 000 000 megavatstundu gadā, aprēķina maksimālo siltumenerģijas iepirkuma cenu un to piemēro konkurējošajam siltumenerģijas apjomam.

3. Pieteikumā apstrīdēta vairāku normatīvo aktu – Enerģētikas likuma un Regulatora lēmuma – normu satversmība.

Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1. punkts noteic, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama, ja tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz to pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas. Pieteikumā apstrīdēta Enerģētikas likuma norma un uz tās pamata izdotās Regulatora lēmuma normas.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas prasībām.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumā minētais uzskats jāpamato.

Pieteikuma iesniedzējas komercdarbības veids ir siltumapgāde. Tai ir izsniegta būvatļauja tādas katlu mājas būvniecībai, kuras kopējā jauda ir 50 megavati, lai to pieslēgtu akciju sabiedrības "RĪGAS SILTUMS" siltumtīkliem. Būvatļaujā izdarītas atzīmes par projektēšanas un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi, un katlu mājas būvniecība ir uzsākta.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētajās normās noteiktā maksimālā siltumenerģijas iepirkuma cena ierobežojot to izmantot tai piederošo īpašumu, lai gūtu pēc iespējas lielāku ekonomisko labumu. Proti, apstrīdētajās normās noteiktā maksimālā siltumenerģijas iepirkuma cena neņemot vērā tās ieguldījumus, faktiskās siltumenerģijas ražošanas izmaksas un citus individuālos apstākļus. Tāpat apstrīdētās normas paredzot nepamatoti vienādu attieksmi pret atšķirīgos apstākļos esošām personu grupām – siltumenerģijas ražotājiem, kuri pārdod siltumenerģiju akciju sabiedrības "RĪGAS SILTUMS" organizētajā siltumenerģijas iepirkumā un siltumenerģijas ražotājiem, kuriem papildus ir iespēja pārdot siltumenerģiju arī par individuāli noteiktu tarifu. Turklāt pieteikuma iesniedzēja, uzsākot būvniecības procesu, esot paļāvusies uz to, ka maksimālā siltumenerģijas iepirkuma cena netiks noteikta. Tādējādi apstrīdētās normas aizskarot pieteikuma iesniedzējai Satversmes 105. pantā ietvertās tiesības uz

īpašumu, kā arī pārkāpjot Satversmes 1. pantā ietverto tiesiskās paļāvības aizsardzības principu un Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietverto tiesiskās vienlīdzības principu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Apstrīdētās normas ir imperatīvas un formulētas nepārprotami. Pieteikuma iesniedzēja atrodas situācijā, kas ietilpst šo normu tvērumā. Tātad pieteikuma iesniedzējai nav iespēju aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta ceturtās daļas otro teikumu gadījumā, ja personai nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Apstrīdētā Enerģētikas likuma norma stājās spēkā 2026. gada 12. martā, savukārt apstrīdētās Regulatora lēmuma normas stājas spēkā 2026. gada 2. jūnijā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 108. punktu apstrīdētajā Enerģētikas likuma normā noteikto prasību, ka siltumenerģijas iepirkuma cena nedrīkst pārsniegt siltumapgādes sistēmas operatora konkurējošajam apjomam regulatora noteikto maksimālo siltumenerģijas iepirkuma cenu, attiecībā uz akciju sabiedrību "RĪGAS SILTUMS" piemēro no 2026. gada 1. oktobra. Tādējādi apstrīdētās normas uz pieteikuma iesniedzēju ir attiecināmas no 2026. gada 1. oktobra. Pieteikums iesniegts Satversmes tiesā 2026. gada 1. oktobrī.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta otrās daļas un ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

6. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1., 91. un 105. pantam. Tāpat pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Tas atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.^{2} pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu "Par Enerģētikas likuma 49. panta 1^5 daļas un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2026. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 1/15 "Kārtība maksimālās siltumenerģijas iepirkuma cenas noteikšanai, kuru siltumapgādes sistēmas operators piemēro konkurējošajam siltumenerģijas apjomam" 1., 2., 3. un 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 105. pantam" pēc SIA "Gren Slokas" pieteikuma (pieteikums Nr. 192/2026).

2. Uzaicināt institūcijas, kas izdevušas apstrīdētos aktus, – Saeimu un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju – līdz **2027. gada 4. janvārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstus ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs Signature not validated Digitally signed by JĀNIS NEIMANIS Date: 2026.11.02 16:31:14 EET Location: Rīga Jānis Neimanis

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu